

Soepel samenwerken dankzij de intergemeentelijke onderwijsvereniging

Meer en meer spelen samenwerkingsverbanden een rol in het onderwijs. Zo zijn 99% van de gemeentelijke basisscholen aangesloten bij een scholengemeenschap. In meer dan 60% van de gevallen maken daar meerdere gemeentebesturen deel van uit. Sommige scholengemeenschappen wensten verder te gaan in de samenwerking maar een beslissingsstructuur ontbrak. Daarnaast bleek de bestaande wetgeving over intergemeentelijke samenwerking niet altijd geschikt. Om soepeler te kunnen samenwerken zonder de autonomie van de schoolbesturen aan te tasten, moest er dus een oplossing komen. Daarom werkte OVSG samen met de VVSG, het Agentschap voor Binnenlands bestuur en het departement onderwijs aan een nieuw decreet over de Intergemeentelijke Onderwijsvereniging (IGOV).

Gemeenten hebben ervaring met intercommunales op andere beleidsvlakken. De IGOV kan gezien worden als een eenvoudige en flexibele 'onderwijsintercommunale'. OVSG werkte samen met de VVSG, het Agentschap voor Binnenlands bestuur en het departement onderwijs aan een voorstel van decreet waardoor de samenwerkingsverbanden in het onderwijs rechtspersoonlijkheid krijgen. Recent werd het decreet over de Intergemeentelijke Onderwijsvereniging (IGOV) goedgekeurd in het Vlaams Parlement. Stedelijke en gemeentelijke schoolbesturen bekijken op dit moment hoe ze hun samenwerking optimaal kunnen inpassen in zo'n IGOV.

Principes

Het decreet is zowel van toepassing in Vlaanderen als in Brussel en het geldt voor alle onderwijsniveaus. Het gaat altijd over twee of meer gemeenten die een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid aangaan om doelstellingen te verwezenlijken die behoren tot het beleidsdomein 'onderwijs'. Deelname van de provincie is mogelijk en ook netoverschrijdende constructies (met vrij en/of gemeenschapsonderwijs) zijn niet uitgesloten.

Doel en voorbeelden

Het doel van een intergemeentelijke onderwijsvereniging is een duidelijk omschreven onderwijsproject plannen, uitvoeren en controleren of een duidelijk omschreven ondersteunende dienst inzake onderwijs verlenen aan de deelnemers. In de eerste plaats is een IGOV bedoeld voor de scholengemeenschappen basis- en secundair onderwijs. Maar ook andere samenwerkingsverbanden, bv. in het deeltijds kunstonderwijs of het volwassenenonderwijs, kunnen er gebruik van maken. De statuten kunnen voorzien in een beperkte beheersoverdracht. De betrokken gemeenten kunnen middelen ter beschikking stellen van de IGOV. Hiermee kan ze onder eigen verantwoordelijkheid werken en verantwoording afleggen aan de betrokken gemeenteraden. De IGOV heeft een eigen beslissingsorgaan, namelijk een raad van bestuur, waarin gemeentelijke mandatarissen zetelen voor de deelnemende gemeenten. Deze raad van bestuur kan binnen zijn bevoegdheden zelf beslissingen nemen zonder telkens terug te koppelen naar de betrokken gemeenteraden. Het is belangrijk dat de IGOV een 'doseerbare' structuur is die afgestemd kan worden op de lokale wensen en noden.

Voorbeelden:

Een scholengemeenschap in het basisonderwijs

De meeste scholengemeenschappen basisonderwijs zijn dit schooljaar voor het zesde jaar samen aan de slag. Over het algemeen zijn ze gegroeid in die samenwerking en zien ze het netwerk als een voordeel. Het feit dat meer mensen samen denken, organiseren, taken verdelen, kan leiden tot beter en efficiënter onderwijs. 60% van de scholengemeenschappen bestaat uit meerdere schoolbesturen en meer en meer bleek er nood aan een beslissings-

structuur. Op het niveau van de scholengemeenschap worden soms afspraken gemaakt over elementen van het personeelsbeleid. Maar beslissingen konden niet genomen worden: dit moest dan vervolgens gebeuren in de gemeenteraden of in het college van burgemeester en schepenen van de deelnemende gemeenten. Als de scholengemeenschap zou willen werken met een eigen budget, kan ze dat ook doen door de middelen die aan de IGOV ter beschikking gesteld worden.

Intergemeentelijke samenwerking in het deeltijds kunstonderwijs

Ook in het deeltijds kunstonderwijs bestaan heel wat intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (bv. de *Hagelandse Academie voor Beeldende Kunst* spreidt zich uit van Rotselaar en Aarschot tot Scherpenheuvel en Diest, de *Haspengouwse Academie* bestrijkt de gemeenten Geetbets, Gingelom, Halen, Heers, Herk-de-Stad, Landen, Nieuwerkerken, Sint-Truiden en Zoutleeuw). Op dit moment werken zij meestal met een raad van bestuur waarin de mandatarissen een adviserende bevoegdheid hebben. In een raad van bestuur van een IGOV met rechtspersoonlijkheid zullen gemeenteraadsleden of schepenen van de betrokken gemeenten kunnen zetelen die zelf beslissingen nemen over bepaalde onderwerpen.

Toekomst

Het decreet is in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd en in werking getreden. Tot 31 augustus 2009 is er een overgangperiode. Gemeenten die een IGOV willen vormen, onderzoeken vanaf nu op welke manier ze dat zouden kunnen doen. Ze kunnen hiervoor rekenen op de dienstverlening van OVSG.

Meer informatie?

Anne Berckmoes, communicatie OVSG, anne.berckmoes@ovsg.be
02 506 41 54, 0496 10 40 80